

Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου

Αθανασάκη 1, 380 01 Βόλος

☎ +30 2421025285, 2421025349, 2421076278 📠 +30 2421076496 📧 igepka@culture.gr

Το Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου ιδρύθηκε το 1909 με δωρεά του Αλεξίου Αθανασάκη, εμπόρου βαμβακιού με καταγωγή από την Πορταριά. Είναι ένα από τα παλαιότερα Μουσεία της χώρας και μέχρι σήμερα παραμένει το κεντρικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Θεσσαλίας. Στεγάζεται σε ισόγειο νεοκλασικό κτήριο που βρίσκεται στην παραλία του Βόλου. Ο όγκος των αρχαιολογικών ευρημάτων της συλλογής του Μουσείου επέβαλε την επέκταση του κτηρίου, η οποία υλοποιήθηκε το 2004.

Αφορμή και σκοπός της ίδρυσής του υπήρξε η στέγαση και η έκθεση των γραπτών επιτύμβιων στηλών από το νεκροταφείο της αρχαίας Δημητριάδος, πόλης που ίδρυσε ο Πολύορκης το 293/2 π.Χ. Οι στήλες αυτές έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον γιατί δίνουν πληροφορίες για την οικονομία, την κοινωνία και την τέχνη της εποχής.

Μετά την επανέκθεση του 2004, το Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου φιλοξενεί αρχαιολογικά ευρήματα από ολόκληρη τη Θεσσαλία, από την παλαιολιθική εποχή (100 000 π.Χ.) έως και τα ρωμαϊκά χρόνια (30 π.Χ.-324 μ.Χ.), προερχόμενα από αρχαιολογικές έρευνες που άρχισαν στη Θεσσαλία στις αρχές του 20ού αιώνα και συνεχίζονται έως σήμερα. Στον ανακαινισμένο χώρο του παλαιού νεοκλασικού κτηρίου παρουσιάζεται η νέα μόνιμη έκθεση του Μουσείου, η οποία περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- α. Νεολιθικός πολιτισμός στη Θεσσαλία
- β. Συλλογή νεολιθικών αντικειμένων του συλλέκτη Άγγελου Μπάστη (ο οποίος απέκτησε τα αντικείμενα από περισυλλογή σε «μαγούλες»)
- γ. Ανασκαφές μεγάλων έργων
- δ. Γραπτές επιτύμβιες στήλες Δημητριάδος
- ε. Χθόνιες θεότητες και κτερίσματα τάφων
- στ. Ταφικά έθιμα και πρακτικές.

Στην έκθεση που λειτουργεί στην αίθουσα της νέας πτέρυγας παρουσιάζεται η εξέλιξη της πόλης κατά την αρχαιότητα στην περιοχή της Ανατολικής Θεσσαλίας, με βάση τα ευρήματα που προέρχονται από τις περισσότερο συστηματικά ανασκαμμένες πόλεις Ιωλκό, Φερές και Δημητριάδα.

Το κτήριο του Αρχαιολογικού Μουσείου Αλμυρού, διατηρητέο μνημείο, κτισμένο στη δεκαετία του '30, ανήκε αρχικά στη Φιλάρχαιο Εταιρεία «Οθρυς» (τέλη 19ου-αρχές 20ού αι.), στόχος της οποίας ήταν η προστασία των αρχαιοτήτων ολόκληρης της Θεσσαλίας. Τη δεκαετία του '50 το κτήριο περιήλθε στο ελληνικό κράτος, προκειμένου να λειτουργήσει ως μουσείο. Όμως, λόγω φθορών που προκλήθηκαν από σεισμούς, παρέμεινε επί πολλά χρόνια κλειστό. Επαναλειτούργησε το 1998, έπειτα από αναστήλωση.

Στις τρεις αίθουσες του Μουσείου εκτίθενται αντικείμενα που προέρχονται από ανασκαφές στην περιοχή του Αλμυρού και χρονολογούνται από τα νεολιθικά χρόνια (6800-3200 π.Χ.) έως τα ελληνιστικά (323-30 π.Χ.).

Από τα σημαντικότερα εκθέματα του Μουσείου είναι τα ευρήματα που προέρχονται από ταφικούς τύμβους της περιοχής «Βουλοκαλύβα» και χρονολογούνται στον 9ο και 8ο αιώνα π.Χ., καθώς και δείγματα γλυπτικής προερχόμενα από το ναό του Ασκληπιού στην πόλη των Φθιωτίδων Θηβών (4ος αι. π.Χ.), τα οποία σχετίζονται με τον Ασκληπιό και την οικογένειά του. Τα ευρήματα από τις ανασκαφές στις οικίες και στα νεκροταφεία της ελληνιστικής πόλης της Άλου μαρτυρούν τον τρόπο ζωής, τα ήθη και τα έθιμα των ανθρώπων που κατοικούσαν σε αυτή.

- 96 Αρχαιολογικό Μουσείο Άρτας
- 97 Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας
- 98 Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων
- 99 Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων
- 100 Έκθεση «Η πόλη των Ιωαννίνων και ο Αλή Πασάς» στο Φετιχέ τζαμί, Ιωάννινα
- 101 Μόνιμη Φωτογραφική Έκθεση Μνημείων Κόνιτσας
- 102 Αρχαιολογικό Μουσείο Νικόπολης

Το Μουσείο στεγάζεται σε νεόδμητο κτήριο, στις παρυφές της σύγχρονης πόλης, κοντά στις όχθες του ποταμού Άραχθου. Περιλαμβάνει ευρήματα που ήρθαν στο φως τα τελευταία 30 χρόνια και αφορούν στην πόλη της Άρτας από την παλαιολιθική περίοδο (600 000-10 000 π.Χ.) έως τους ρωμαϊκούς χρόνους (30 π.Χ.-324 μ.Χ.).

Στη μόνιμη έκθεση παρουσιάζονται η ίδρυση, η ακμή και η καταστροφή της αρχαίας Αμβρακίας, πόλης χτισμένης στη θέση της σύγχρονης Άρτας, καθώς και κατάλοιπα της ανθρώπινης παρουσίας από την παλαιολιθική εποχή έως και τον 4ο αιώνα μ.Χ. Καλύπτεται ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, από τον ιδιωτικό βίο έως την οργάνωση της κοινωνικής και θρησκευτικής ζωής, την εξέλιξη της τέχνης και της λατρείας, καθώς και σημαντικά γεγονότα του ανθρώπινου βίου. Στην έκθεση δίδονται επίσης συνοπτικές πληροφορίες για τη βυζαντινή, την οθωμανική και τη σύγχρονη Άρτα.

Τα αντικείμενα εντάσσονται σε θεματικές ενότητες που ακολουθούν χρονική αλληλουχία, από τους αρχαιότερους στους νεότερους χρόνους. Δύο αίθουσες του Μουσείου είναι αφιερωμένες στο δημόσιο και τον ιδιωτικό βίο των Αμβρακιωτών, ενώ η τρίτη αίθουσα στη λατρεία και στα ταφικά έθιμα. Στις αίθουσες υπάρχει διαρκής υπόμνηση της αίσθησης της ζωής στην αρχαία πόλη, με τη μεταγραφή χώρων της και την έκθεση αντικειμένων σε θέση που παραπέμπει στην αρχική τους χρήση, ενώ το αρχαίο τείχος, ως ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της Αμβρακίας, αλλά και λόγω της έντονης παρουσίας του στη σημερινή Άρτα, αποτελεί βασικό στοιχείο της σκηνογραφίας της έκθεσης.

Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας

Ν. ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

Κύπρου 68, 461 00 Ηγουμενίτσα

☎ +30 2665029177, 2665029178 ☎ +30 2665025133 ✉ lberka@culture.gr

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας, που λειτουργεί από τα τέλη του 2008 και στεγάζεται σε νεόδμητο κτήριο, είναι το μοναδικό του νομού. Πρόκειται για τοπικό μουσείο, που στόχο έχει να αναδείξει και να προβάλει τη μακραίωνη ιστορία της περιοχής μέσα από πλούσιο αρχαιολογικό υλικό, αφού η Θεσπρωτία έχει να επιδείξει συνεχή κατοίκηση από τη μέση παλαιολιθική περίοδο (50 000 π.Χ.) έως τους ύστερους Βυζαντινούς χρόνους (1204-1453 μ.Χ.). Παράλληλα, θα λειτουργήσει ως κέντρο που θα καθοδηγεί το κοινό προς το δίκτυο των αρχαιολογικών προορισμών σε ολόκληρο το νομό.

Η έκθεση διαρθρώνεται γύρω από πέντε θεματικές ενότητες. Σε μια αρχαιολογική-ιστορική αναδρομή παρουσιάζεται η Θεσπρωτία διαχρονικά, από τη μέση παλαιολιθική περίοδο έως τους χρόνους της οθωμανικής κυριαρχίας. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στους οικισμούς των ιστορικών χρόνων και παρουσιάζονται πόλεις ελληνιστικής, ρωμαϊκής και βυζαντινής περιόδου, με τα σημαντικότερα ευρήματά τους. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στον οχυρωμένο οικισμό της Ντόλιανης (αρχαία Φανοτή), το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα πόλης με συνεχή κατοίκηση από την προϊστορική, πιθανώς, εποχή ως την οθωμανική περίοδο. Αναπαρίστανται όψεις του δημόσιου και του ιδιωτικού βίου των Θεσπρωτών, ενώ στην τελευταία ενότητα, «Κάθοδος στον Άδη», παρουσιάζονται τάφοι και ταφικά έθιμα της περιοχής.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων

Πλατεία 25ης Μαρτίου 6, 452 21 Ιωάννινα

☎ +30 2651001050 📠 +30 2651001052 ✉ ibepka@culture.gr

Βρίσκεται σε περίοπτη θέση στο κέντρο της πόλης των Ιωαννίνων. Το κτήριο κατασκευάστηκε στο διάστημα 1963-1966 σε σχέδια του αρχιτέκτονα Άρη Κωνσταντινίδη.

Αρχικά το Μουσείο, που λειτούργησε το 1970, στέγαζε τους αρχαιολογικούς θησαυρούς της Ηπείρου από την αρχαιότητα έως τους μεταβυζαντινούς χρόνους, καθώς και έργα Ελλήνων ζωγράφων του 19ου και του 20ού αιώνα. Το 1999 αλλάζει ο χαρακτήρας του. Στη νέα έκθεση, που είναι καθαρά αρχαιολογική, διατηρήθηκε ο πανηπειρωτικός χαρακτήρας, καθώς περιλαμβάνει ευρήματα από διάφορες αρχαιολογικές θέσεις της Ηπείρου. Έτσι, το Μουσείο λειτουργεί ως κεντρικός κόμβος που συνδέει το σύνολο των αρχαιοτήτων της περιοχής. Μεταξύ άλλων, εδώ φυλάσσονται και ευρήματα προερχόμενα από το φημισμένο Ιερό της Δωδώνης, ένα από τα σημαντικότερα πανελλήνια ιερά του αρχαίου ελληνικού κόσμου.

Η έκθεση βασίζεται σε τρεις άξονες: χρονολογικό, γεωγραφικό και θεματικό. Ο επισκέπτης μπορεί να περιπλανηθεί στο γεωγραφικό χώρο της Ηπείρου από τους προϊστορικούς χρόνους έως και τη ρωμαϊκή περίοδο, να ενημερωθεί για τη ζωή των προϊστορικών ανθρώπων, τη δημιουργία σταθερών σημείων κατοίκησης, την εξέλιξη της διοικητικής οργάνωσης της περιοχής, τον υλικό πολιτισμό, τις λατρείες και τα ταφικά έθιμα των κατοίκων.

Το Μουσείο, στο οποίο έγιναν πρόσφατα εργασίες ανακαίνισης και επανέκθεσης, επαναλειτουργεί από τα μέσα του 2008.

Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων

Κάστρο Ιωαννίνων, 452 21 Ιωάννινα

☎ +30 2651025989, 2651039580 📠 +30 2651039349 🌐 8ebai@otenet.gr

Βρίσκεται στην εσωτερική ακρόπολη (Ιτς Καλέ) του Κάστρου των Ιωαννίνων, που, με τα διάφορα κτίσματά του, αποτελεί ένα εντυπωσιακό μνημειακό σύνολο. Κατά τη βυζαντινή περίοδο το Ιτς Καλέ ήταν το διοικητικό κέντρο της πόλης. Εδώ βρίσκονταν οι κατοικίες της αριστοκρατίας και ο μητροπολιτικός ναός των Ταξιαρχών. Στο τέλος του 18ου αιώνα, μετά την εγκατάσταση του Αλή Πασά στα Ιωάννινα, τα βυζαντινά κτίσματα καταστρέφονται ολοκληρωτικά και ο χώρος καταλαμβάνεται πλήρως από το σεράι του, ένα συγκρότημα κτηρίων που περιέβαλλε ακανόνιστα ένα κεντρικό κτίσμα, το οποίο βρισκόταν περίπου στη θέση του σημερινού Μουσείου. Διάφορα κτήρια και το Φετιχέ τζαμί αποτελούν, μαζί με τις εντυπωσιακές υπόγειες στοές, το κτηριακό σύνολο της ακρόπολης.

Η κεντρική συλλογή του Μουσείου στεγάζεται σε ισόγειο κτηρίου του 1958, που χτίστηκε από τον ελληνικό στρατό. Περιλαμβάνει ευρήματα προερχόμενα από ανασκαφές σε διάφορες περιοχές της Ηπείρου, όπως παλαιοχριστιανικά και βυζαντινά γλυπτά και κεραμικά, χειρόγραφα και μεταβυζαντινές εικόνες, καθώς και παλαιύτητα, δηλαδή τα πρώτα τυπωμένα βιβλία, που εμφανίζονται στο τέλος του 15ου αιώνα.

Ιδιαίτερη μνεία αρμόζει στην έκθεση αργυροχοΐας του Μουσείου, που στεγάζεται σε ξεχωριστό κτήριο, το λεγόμενο «Θησαυροφυλάκιο». Η δημιουργία αυτής της ειδικής έκθεσης στοχεύει στην προβολή της τέχνης της αργυροχοΐας, που αναπτύχθηκε ιδιαίτερα στην Ήπειρο από το 15ο αιώνα έως σήμερα, μέσα από αντικείμενα που ανήκουν σε ιδιωτικές συλλογές, οι οποίες δωρήθηκαν στο Δημόσιο. Η έκθεση συμπληρώνεται με την αναπαράσταση εργαστηρίου αργυροχοΐας.

Έκθεση «Η πόλη των Ιωαννίνων και ο Αλή Πασάς» στο Φετιχέ τζαμί

Κάστρο Ιωαννίνων, 452 21 Ιωάννινα

☎ +30 2651025989, 2651039580 📠 +30 2651039349 🌐 8ebai@otenet.gr

Το Φετιχέ τζαμί βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα της εσωτερικής ακρόπολης του Κάστρου των Ιωαννίνων, δίπλα στο Βυζαντινό Μουσείο. Είναι ένα κτήριο ενταγμένο στο εντυπωσιακό σύνολο της ακρόπολης και χρονολογείται στο 18ο αιώνα, ενώ φέρει και νεότερες επεμβάσεις, που πραγματοποιήθηκαν στον 20ό αιώνα.

Στο μνημείο αυτό φιλοξενείται από το 2008 η μόνιμη έκθεση με τίτλο «Η πόλη των Ιωαννίνων και ο Αλή Πασάς», η οποία παρουσιάζει, μέσα από εποπτικό υλικό, τη ζωή της πόλης στην περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας, το Κάστρο των Ιωαννίνων με αναφορές κυρίως στο φρούριο και το σεράι και το ίδιο το τζαμί. Επιπλέον, παρουσιάζεται η δράση και η προσωπικότητα του Αλή Πασά και η σύνδεση του μύθου του με τα μνημεία της περιοχής και ειδικότερα με το Κάστρο των Ιωαννίνων.

Μόνιμη Φωτογραφική Έκθεση Μνημείων Κόνιτσας

Αρχαιολογικός χώρος Κόνιτσας, 441 00 Κόνιτσα

☎ +30 2655024964 📠 +30 2651039349 ✉ 8eba@culture.gr

Η έκθεση στεγάζεται σε εντυπωσιακό, αναστηλωμένο παραδοσιακό κτήριο και αποτελεί σημείο προβολής των αρχαιοτήτων της πόλης και της περιοχής. Γειτνιάζει με ένα τζαμί και ένα μαυσωλείο (τουρμπές), που αποτελούν τον αρχαιολογικό χώρο της Κόνιτσας.

Μέσα από πλούσιο έγχρωμο φωτογραφικό υλικό προβάλλεται η ανθρώπινη δραστηριότητα στην περιοχή από το 15 000 π.Χ. ως τα τέλη του 19ου αιώνα μ.Χ., καθώς δίδονται στοιχεία για την ανασκαφή προϊστορικού οικισμού στη βραχοσκεπή Μποϊλα – κοντά στη γέφυρα του Βοϊδομάτη–, για τις ανασκαφές στο λόφο του Λιατοβουνίου, που απέδωσαν ευρήματα από την κλασική (5ος-4ος αι. π.Χ.) έως τη ρωμαϊκή περίοδο (1ος αι. π.Χ.-4ος αι. μ.Χ.), αλλά και για τα σημαντικότερα βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία της πόλης και της ευρύτερης περιοχής της Κόνιτσας.

Στην έκθεση ο επισκέπτης μπορεί να δει σε χάρτη την πυκνότητα των αρχαιολογικών θέσεων και των μνημείων της περιοχής και να πληροφορηθεί για τα σημαντικότερα ιστορικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στο νομό Ιωαννίνων και στην πόλη της Κόνιτσας.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΗΠΕΙΡΟΣ

Ν. ΠΡΕΒΕΖΑΣ

Αρχαιολογικό Μουσείο Νικόπολης

3ο χλμ. Ε.Ο. Πρέβεζας-Ιωαννίνων, 481 00 Νικόπολη

☎ +30 2682089892 📠 +30 2682089893 ✉ lgepka@culture.gr

Το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο της Νικόπολης στεγάζεται σε νεόδμητο κτήριο, που βρίσκεται σε απόσταση ενός χιλιομέτρου από τον ομώνυμο αρχαιολογικό χώρο και είναι αφιερωμένο σε αυτόν.

Η έκθεση του Μουσείου πραγματεύεται την ιστορία της πόλης από την ίδρυσή της, το 31 π.Χ., σε στρατηγικό σημείο, με αφορμή τη νίκη του Οκταβιανού Αυγούστου επί του Μάρκου Αντωνίου και της Κλεοπάτρας Ζ' στη ναυμαχία του Ακτίου –γεγονός που άλλαξε την εξέλιξη της ιστορίας και επισφράγισε τη ρωμαϊκή κυριαρχία– μέχρι την παρακμή της, το 10ο αιώνα μ.Χ. Προβάλλεται η μεγαλοπρεπής ρωμαϊκή Νικόπολη, πόλη-σύμβολο μιας μεγαλειώδους νίκης, ενώ παρουσιάζεται και η μεταβολή της σε χριστιανική πόλη, μετά την κατάρρευση των ρωμαϊκών συνόρων, τη μεταφορά της πρωτεύουσας της αυτοκρατορίας από τη Δύση στην Ανατολή και την επικράτηση του χριστιανισμού. Η Νικόπολη ανασυντάσσεται κατά την παλαιοχριστιανική περίοδο και ανακτά το μεγαλοπρεπή χαρακτήρα της, αποτελώντας σημαντικό θρησκευτικό και διοικητικό κέντρο.

Η έκθεση έχει ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα, αφού επιχειρείται η προσέγγιση των κατοίκων της πόλης, ανεξάρτητα από τις κοινωνικές, πολιτικές, οικονομικές και θρησκευτικές αλλαγές.

103 Αρχαιολογικό Μουσείο Δράμας	115 Αρχαιολογική Συλλογή Λιμναίου
Νεολιθικού Οικισμού Δισπηλιού
104 Αρχαιολογικό Μουσείο Βέροιας	116 Αρχαιολογικό Μουσείο Κιλκίς
105 Μουσείο Βασιλικών Τάφων Αιγών (Βεργίνα)	117 Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής
106 Βυζαντινό Μουσείο Βέροιας	118 Αρχαιολογικό Μουσείο Πέλλας
107 Λευκός Πύργος, Θεσσαλονίκη	119 Αρχαιολογικό Μουσείο Δίου
108 Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης	120 Αρχαιολογικό Μουσείο Σερρών
109 Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού
Θεσσαλονίκης	121 Αρχαιολογικό Μουσείο Αμφίπολης
110 Κρύπτη Αγίου Δημητρίου, Θεσσαλονίκη	122 Αρχαιολογική Συλλογή Παλαιάς
Μητρόπολης Σερρών
111 Αρχαιολογικό Μουσείο Καβάλας	123 Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας
112 Αρχαιολογικό Μουσείο Φιλίππων	124 Αρχαιολογικό Μουσείο Πολυγύρου
113 Αρχαιολογικό Μουσείο Θάσου	125 Πύργος Ουρανούπολης
114 Βυζαντινό Μουσείο Καστοριάς	

Αρχαιολογικό Μουσείο Δράμας

Πατριάρχου Διονυσίου 2, 661 00 Δράμα

☎ +30 2521031365 📠 +30 2521031365 📧 ihpka@culture.gr

Στεγασμένο σε σύγχρονο κτήριο, το Αρχαιολογικό Μουσείο Δράμας επιδιώκει να σκιαγραφήσει και να προβάλει την πολιτιστική φυσιογνωμία της περιοχής που καλύπτει ο σημερινός νομός Δράμας.

Η μόνιμη έκθεσή του διαγράφει μια μακρά πορεία μέσα στο χρόνο, καθώς ξεκινά από τη μέση παλαιολιθική περίοδο (50 000 π.Χ.), οπότε και εμφανίζονται τα πρώτα ίχνη ανθρώπινης παρουσίας στην περιοχή, και καταλήγει στους νεότερους χρόνους. Τέσσερις μεγάλες περιόδους –οι προϊστορικοί (50 000-1100 π.Χ.), οι αρχαίοι (1100 π.Χ.-324 μ.Χ.), οι παλαιοχριστιανικοί-Βυζαντινοί (324-1383) και οι νεότεροι χρόνοι (1383-1913)– παρουσιάζονται, μέσα από αντιπροσωπευτικά ευρήματα, σε ισάριθμες αίθουσες. Τέλος, στο στεγασμένο αίθριο του Μουσείου εκτίθενται γλυπτά, που χρονολογούνται από τους αρχαίους έως τους μεταβυζαντινούς χρόνους.

Αρχαιολογικό Μουσείο Βέροιας

N. ΗΜΑΘΙΑΣ

Ανοιξεως 47, 591 00 Βέροια

☎ +30 2331024972 📠 +30 2331075657 ✉ izepka@culture.gr

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Βέροιας, στεγασμένο σε κτήριο της δεκαετίας του '60, λειτουργεί από το 1965. Μέσα από τις πρόσφατα ανακαινισμένες μόνιμες εκθέσεις του παρουσιάζεται ο αρχαιολογικός πλούτος της πόλης της Βέροιας και του νομού Ημαθίας (με εξαίρεση την περιοχή της Βεργίνας), από την αρχαιότερη νεολιθική περίοδο ως τα ύστερα ρωμαϊκά χρόνια (6500 π.Χ.-324 μ.Χ.).

Αντικείμενα προερχόμενα από νεκροταφεία της Βέροιας, καθώς και γλυπτά, αποτελούν τις δύο μεγάλες ομάδες ευρημάτων που εκτίθενται στο Μουσείο. Ταφές αρχαϊκών (Β' μισό 6ου αι. π.Χ.), κλασικών (τέλος 5ου-4ος αι. π.Χ.) και κυρίως ελληνιστικών χρόνων (3ος-2ος αι. π.Χ.) παρουσιάζονται μέσα από τα πλούσια κτερίσματά τους (πήλινα, μετάλλινα και γυάλινα αγγεία, ειδώλια, όπλα, χρυσά, αργυρά και χάλκινα κοσμήματα κ.ά.), μαρτυρώντας όχι μόνο τα ταφικά έθιμα και τις αντιλήψεις για το θάνατο, αλλά και την έντονη παραγωγική δραστηριότητα στην πόλη. Στην ενότητα των γλυπτών συγκαταλέγονται ολόγλυφα και ανάγλυφα έργα, επιγραφές και επιτύμβια μνημεία κλασικών, ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων, που παρέχουν πληροφορίες για τις λατρείες της Βέροιας, τη διοίκηση και την κοινωνία της, τα ανθρωπωνύμια και τα επαγγέλματα των κατοίκων της.

Στο Μουσείο παρουσιάζονται επίσης οι σημαντικότεροι αρχαιολογικοί χώροι του νομού, που ήρθαν στο φως κατά τη διάρκεια παλαιότερων και νεότερων ερευνών, αλλά και με αφορμή την εκτέλεση μεγάλων δημόσιων έργων.

Στον υπαίθριο χώρο, τέλος, εκτίθενται κυρίως αντικείμενα μεγάλων διαστάσεων (βωμοί, σαρκοφάγοι, αρχιτεκτονικά μέλη), που απηχούν την ακμή της Βέροιας στους ρωμαϊκούς χρόνους (2ος αι. π.Χ.-3ος αι. μ.Χ.).

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ

Μουσείο Βασιλικών Τάφων Αιγών (Βεργίνα)

Αρχαιολογικός χώρος Βεργίνας, 590 31 Βεργίνα

☎ +30 2331092347 📠 +30 2331092347 ✉ izepka@culture.gr

Οι εντυπωσιακοί και πολυτελείς βασιλικοί τάφοι, οι οποίοι αποκαλύφθηκαν το 1977 στη Βεργίνα από τον καθηγητή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Μανώλη Ανδρόνικο, προστατεύονται από κέλυφος που κατασκευάστηκε το 1993. Το κέλυφος έχει τη μορφή αρχαίας τούμπας, όπως αυτή που κάλυπτε και προστάτευε τους τάφους κατά την αρχαιότητα.

Η αποκάλυψη των βασιλικών τάφων στην πρώτη πρωτεύουσα των Μακεδόνων, πυρήνα του Μακεδονικού κράτους και βασιλική νεκρόπολη, αποτέλεσε τομή στα αρχαιολογικά δεδομένα της Μακεδονίας. Η εντυπωσιακή αποκάλυψη δύο ασύλητων μακεδονικών τάφων με τα πολύτιμα κτερίσματά τους έδωσε μια ολοκληρωμένη εικόνα όχι μόνο των ταφικών εθίμων των Μακεδόνων, της ιδεολογίας που περιέβαλλε τα μέλη της βασιλικής μακεδονικής δυναστείας και της ελληνικής τους ταυτότητας, αλλά και του τρόπου διαβίωσής τους, ο οποίος ήταν μοιρασμένος ανάμεσα στην πολυτέλεια, όπως μαρτυρούν οι εντυπωσιακές τοιχογραφίες που κοσμούν τους τάφους και τα βαρύτιμα αντικείμενα που τους συντροφεύουν στους τάφους τους, και στη σκληρή και επικίνδυνη πολεμική ζωή, η οποία αποτελούσε μέρος της καθημερινότητάς τους.

Ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει τους δύο ασύλητους μακεδονικούς τάφους που προορίζονταν για επιφανείς νεκρούς, αφού ο νεκρός του πρώτου τάφου ήταν ο βασιλιάς Φίλιππος Β', η μεγαλύτερη στρατιωτική και πολιτική φυσιογνωμία του 4ου αιώνα π.Χ. Στη βασιλική οικογένεια ανήκε και ο νεαρός νεκρός του δεύτερου τάφου, πιθανότατα ο Αλέξανδρος Δ', γιος του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Εντυπωσιακά είναι τα πολύτιμα κτερίσματα που συνόδευαν τους νεκρούς, όπως όπλα και σκεύη, χρυσά στεφάνια, χρυσελεφάντινες κλίνες, χρυσές λάρνακες και οστεοδόχος υδρία, όπου φυλάσσονταν τα οστά των τιμημένων νεκρών μετά την καύση τους. Σε ένα τρίτο βασιλικό ταφικό μνημείο, συλημένο, διασώζεται θαυμάσια τοιχογραφία, εμπνευσμένη από το μύθο της αρπαγής της Περσεφόνης από τον Πλούτωνα.

Βυζαντινό Μουσείο Βέροιας

Θωμαΐδου 26, 591 00 Βέροια

☎ +30 2331025847 📠 +30 2331076100 ✉ 11eba@culture.gr

Με αφετηρία την πόλη της Βέροιας, που υπήρξε μητρόπολη των βυζαντινών χρόνων και αξιόλογο αστικό κέντρο κατά την οθωμανική περίοδο, το Βυζαντινό Μουσείο φωτίζει όψεις του βίου μιας βυζαντινής πόλης, κάνοντας αναφορές και σε παραδείγματα πόλεων του ευρύτερου μακεδονικού χώρου (Θεσσαλονίκη, Καστοριά).

Στεγάζεται σε βιομηχανικό κτήριο των αρχών του 20ού αιώνα, που λειτούργησε ως αλευρόμυλος μέχρι τη δεκαετία του 1960. Έχοντας καταστραφεί σχεδόν ολοσχερώς από πυρκαγιά το 1981, το κτήριο αποκαταστάθηκε και μετατράπηκε σε μουσείο, εντασσόμενο ξανά στη ζωή της πόλης και των κατοίκων της. Το κτήριο του Μουσείου βραβεύθηκε το 2002 από την Europa Nostra ως πρότυπο έργο αποκατάστασης βιομηχανικού κτηρίου, στο οποίο αποδόθηκε μουσειακή χρήση.

Οι συλλογές του Μουσείου περιλαμβάνουν φορητές εικόνες, αποτοιχισμένες τοιχογραφίες, αποκολλημένα ψηφιδωτά δάπεδα, αρχιτεκτονικά γλυπτά και μαρμάρινες επιγραφές, χειρόγραφα, κεραμικά, νομίσματα και είδη μικροτεχνίας, που ανάγονται στους παλαιοχριστιανικούς, βυζαντινούς και μεταβυζαντινούς χρόνους (3ος-19ος αι.).

Η έκθεση αναπτύσσεται στους τρεις ορόφους του κτηρίου. Στον πρώτο όροφο παρουσιάζεται η Βέροια μέσα από τις σχέσεις που ανέπτυξε τόσο με μεγάλα αστικά κέντρα, όσο και με μικρότερες πόλεις του βυζαντινού κόσμου. Στο δεύτερο όροφο ο επισκέπτης μαθαίνει την ιστορία της πόλης, μέσα από την πολεοδομική της οργάνωση και τα δημόσια πρόσωπα που συνδέθηκαν μ' αυτήν. Τέλος, ο τρίτος όροφος είναι αφιερωμένος στη λατρεία, με αναφορές τόσο στο χώρο τέλεσής της, το ναό, όσο και στην ανθρώπινη αντίληψη για το θείο και την αγιότητα.

Λευκός Πύργος

Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μνημείο Λευκού Πύργου, 542 61 Θεσσαλονίκη

☎ +30 2310267832 ⓘ +30 2310838597 ⓘ info@lpth.org • www.lpth.org

Ο Λευκός Πύργος, που κτίστηκε από τους Οθωμανούς στα τέλη του 15ου αιώνα, πιθανότατα στη θέση βυζαντινού πύργου, συνδέθηκε στενά με την ιστορία της Θεσσαλονίκης. Ως τις αρχές του 20ού αιώνα περιβαλλόταν από πολυγωνικό περίβολο με οκταγωνικούς πυργίσκους στις γωνίες. Σήμερα υψώνεται απομονωμένος δίπλα στη θάλασσα, στο σημείο όπου το θαλάσσιο τείχος συναντούσε τα ανατολικά τείχη της πόλης.

Από το 2008 το εμβληματικό μνημείο της Θεσσαλονίκης στεγάζει το Μουσείο της πόλης. Στους χώρους του ξετυλίγεται η ιστορία της, από την ίδρυσή της (315 π.Χ.) ως τη μαζική εγκατάσταση των προσφύγων σ' αυτήν (1922), και αναδεικνύονται τα σταθερά χαρακτηριστικά της. Ο γεωγραφικός χώρος στον οποίο εντάσσεται η πόλη, το δομημένο περιβάλλον και οι μεταμορφώσεις του, οι άνθρωποι, η οικονομία, η πνευματική και καλλιτεχνική ζωή, ακόμα και οι γεύσεις της πόλης, παρουσιάζονται σχεδόν αποκλειστικά μέσα από εφαρμογές πολυμέσων, καλώντας τον επισκέπτη να γνωρίσει την ιστορικότητα και την αξία τους. Παράλληλα, τον ενθαρρύνουν να περπατήσει και να δει την ίδια την πόλη, η οποία, χάρη στα μνημεία και στους αρχαιολογικούς χώρους της, αποτελεί ένα ανοικτό μουσείο.

***Πρόσβαση σε ΑμεΑ:** Μόνο στο ισόγειο, όπου προβλέπεται ειδικό σύστημα εικονικής ξενάγησης για όλο το μουσείο.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

Μανώλη Ανδρόνικου 6, 546 21 Θεσσαλονίκη

☎ +30 2310830538 📠 +30 2310861306 ✉ info.amth@culture.gr • www.amth.gr

Στεγάζεται σε κτήριο που σχεδιάστηκε από τον αρχιτέκτονα Πάτροκλο Καραντίνο την περίοδο 1960-1962. Εγκαινιάστηκε το 1962 και αποτελεί σημαντικό δείγμα του μοντέρνου κινήματος στην Ελλάδα.

Το Μουσείο ανακαίνισε πρόσφατα τις κτηριακές εγκαταστάσεις του (το 2004 το μικρό Π, ενώ τις υπόλοιπες αίθουσες σταδιακά, ως το καλοκαίρι του 2006) και αναδιοργάνωσε τη μόνιμη έκθεση των συλλογών του. Μέσα από τα υλικά κατάλοιπα του παρελθόντος, προερχόμενα κυρίως από την περιοχή της Θεσσαλονίκης – πόλης που, από την ίδρυσή της, το 315 π.Χ., είναι συνδεδεμένη με το γένος του Μεγάλου Αλεξάνδρου— αλλά και τα ευρήματα από τους γύρω νομούς, αναδεικνύεται η ιστορική διαδρομή της Μακεδονίας από την προϊστορία ως την ύστερη αρχαιότητα, οπότε και εξελίχθηκε σε παγκόσμια ηγεμονία και μετέδωσε τον ελληνικό πολιτισμό σε ολόκληρο τον τότε γνωστό κόσμο, κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Φιλίππου Β΄, του Μεγάλου Αλεξάνδρου και των διαδόχων του.

Η έκθεση αναπτύσσεται κατά χρονολογικές και θεματικές ενότητες. Στις υπόγειες αίθουσες εκτίθενται ευρήματα της ενότητας «Προϊστορική Μακεδονία». Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα αντίγραφα κρανίων προϊστορικών ανθρώπων, καθώς και το υλικό που σχετίζεται με τις δραστηριότητες που ανέπτυξαν τόσο στην καθημερινή τους ζωή, όσο και στις σχέσεις τους με άλλες κοινωνικές ομάδες σε άλλες περιοχές.

Στο ισόγειο παρουσιάζονται οι ενότητες «Προς τη γένεση των πόλεων στη Μακεδονία», «Η Μακεδονία από τον 7ο αιώνα έως την ύστερη αρχαιότητα», «Θεσσαλονίκη – Μακεδονίας μητρόπολη» και «Ο χρυσός των Μακεδόνων». Μέσα από αυτές, ο επισκέπτης παρακολουθεί την εξέλιξη από την πρώιμη αστική οργάνωση έως τις πιο σύνθετες μορφές συνύπαρξης και δραστηριοτήτων και έχει τη δυνατότητα να γνωρίσει την κοινωνική, πολιτική και οικονομική οργάνωση των πόλεων του Μακεδονικού κράτους, οι οποίες διαφοροποιούνται σημαντικά από τις ανεξάρτητες πόλεις-κράτη του υπόλοιπου ελλαδικού χώρου. Έμφαση δίνεται στην καθημερινή ζωή, στα ήθη και τα έθιμα, στη θρησκεία, στις τέχνες και στα γράμματα των Μακεδόνων. Εξαιρετικά είναι τα χρυσά εκθέματα που παρουσιάζονται στην ενότητα «Ο χρυσός των Μακεδόνων», προερχόμενα κυρίως από αρχαϊκά και κλασικά νεκροταφεία.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού

Λεωφ. Στρατού 2, 540 13 Θεσσαλονίκη

☎ +30 2310868570 📠 +30 2310838597 ✉ mbp@culture.gr • www.mbp.gr

Στην καρδιά της Θεσσαλονίκης, μιας πόλης που υπήρξε το σημαντικότερο κέντρο μετά την Κωνσταντινούπολη στο ευρωπαϊκό τμήμα της Βυζαντινής αυτοκρατορίας, το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού επιχειρεί να παρουσιάσει στους επισκέπτες του όψεις της ζωής κατά τη βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο. Η τέχνη και ο πνευματικός βίος, η ιδεολογία και η θρησκεία, η κοινωνική οργάνωση και οι καθημερινές δραστηριότητες των ανθρώπων εικονογραφούνται μέσα από ευρήματα που προέρχονται από τη Θεσσαλονίκη και γενικότερα το βορειοελλαδικό χώρο, τα οποία καλύπτουν την περίοδο από τον 3ο ως το 19ο αιώνα.

Το Μουσείο στεγάζεται σε σύγχρονο κτήριο, ένα από τα σημαντικότερα έργα δημόσιας αρχιτεκτονικής που δημιουργήθηκαν τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα, το οποίο σχεδιάστηκε από τον αρχιτέκτονα Κυριάκο Κρόκο. Συνδυάζει στοιχεία του μοντερνισμού και της ελληνικής αρχιτεκτονικής παράδοσης και έχει ήδη χαρακτηριστεί ιστορικό διατηρητέο μνημείο και έργο τέχνης.

Οι συλλογές του Μουσείου περιλαμβάνουν τοιχογραφίες, ψηφιδωτά, εικόνες, μαρμάρινα αρχιτεκτονικά μέλη, ολόκληρους παλαιοχριστιανικούς τάφους με τοιχογραφίες, νομίσματα, επιγραφές, χειρόγραφα, πολύτιμα εκκλησιαστικά σκεύη, αλλά και ταπεινά αντικείμενα καθημερινής χρήσης. Επιλεγμένα εκθέματα, οργανωμένα σε επιμέρους θεματικές ενότητες, που ακολουθούν χρονολογική σειρά, γίνονται μάρτυρες του πολιτισμού που τα δημιούργησε, αλλά και της κοινωνίας που τα χρησιμοποίησε. Δύο αίθουσες είναι αφιερωμένες στην έκθεση μέρους δύο ιδιωτικών συλλογών που έχουν δωρηθεί στο Μουσείο, δηλαδή της συλλογής του Δημήτριου Οικονομόπουλου και της συλλογής της Ντόρης Παπαστράτου. Η πρώτη περιλαμβάνει κυρίως εικόνες, αλλά και κεραμική, νομίσματα, εκκλησιαστικά αντικείμενα και έγγραφα, ενώ η δεύτερη ορθόδοξα θρησκευτικά χαρακτηριστικά. Στην τελευταία αίθουσα ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει την πορεία που ακολουθεί το αρχαίο αντικείμενο από την ανασκαφή ως το μουσείο.

Το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού έχει αποσπάσει το Βραβείο Μουσείου του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έτος 2005.

Ο ναός του Αγίου Δημητρίου, ένα από τα σημαντικότερα μνημεία της παλαιοχριστιανικής περιόδου, κτίστηκε στα μέσα του 5ου αιώνα μ.Χ., στη θέση των ρωμαϊκών λουτρών, όπου, κατά την παράδοση, μαρτύρησε ο άγιος. Η αρχική βασιλική, πεντάκλιτη με εγκάρσιο κλίτος και υπερώα, κάηκε και ανοικοδομήθηκε τον 7ο αιώνα (640-650). Μετά τη μεγάλη πυρκαγιά που έπληξε τη Θεσσαλονίκη το 1917, ο ναός αναστηλώθηκε και ανακαινίστηκε.

Στην κρύπτη, που αποτελεί τον κύριο χώρο λατρείας του Αγίου Δημητρίου, λειτουργεί έκθεση αφιερωμένη στη λατρεία του και στην ιστορία του ναού. Σ' αυτήν παρουσιάζονται γλυπτά, κεραμικά και επιγραφές, δείγματα της τέχνης και της διακόσμησης του μνημείου, τα οποία δεν έχουν διατηρηθεί στη θέση τους.

Αρχαιολογικό Μουσείο Καβάλας

N. ΚΑΒΑΛΑΣ

Ερυθρού Σταυρού 17, 651 10 Καβάλα

☎ +30 2510222335, 2510228660 📠 +30 2510224717 📧 ihepka@culture.gr

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Καβάλας, κεντρικό αρχαιολογικό μουσείο της ευρύτερης περιοχής της ανατολικής Μακεδονίας, λειτουργεί από το 1964 σε κτήριο που οικοδομήθηκε σε σχέδια των Ιωάννη Τριανταφυλλίδη και Δημητρίου Φατούρου. Το 2000 το κτήριο επεκτάθηκε, με την κατασκευή νέας πτέρυγας.

Οι συλλογές του περιλαμβάνουν ευρήματα προερχόμενα από διάφορες θέσεις, που χρονολογούνται από τη νεολιθική περίοδο (6000 π.Χ.) ως τα ρωμαϊκά χρόνια (2ος αι. μ.Χ.). Επιτύμβιες και αναθηματικές στήλες, επιγραφές, αρχιτεκτονικά μέλη, μελανόμορφα και ερυθρόμορφα αγγεία, πήλινα ειδώλια και σαρκοφάγοι, κοσμήματα από χρυσό και ασήμι, καθώς και νομίσματα, δίνουν τη δυνατότητα στον επισκέπτη να σχηματίσει μια εικόνα για τη ζωή στις αρχαίες πόλεις της ανατολικής Μακεδονίας.

Στο Μουσείο φιλοξενείται επίσης μόνιμη έκθεση με θέμα «Νεάπολις-Χριστούπολις-Καβάλα», στην οποία παρουσιάζεται διαχρονικά η ιστορία της πόλης της Καβάλας, από τους προϊστορικούς χρόνους (4500 π.Χ.) ως τις μέρες μας.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το Αρχαιολογικό Μουσείο των Φιλίππων, κτισμένο τη δεκαετία του 1960 σε σχέδια των αρχιτεκτόνων Ιωάννη Τριανταφυλλίδη και Δημητρίου Φατούρου, είναι συνυφασμένο με τον ομώνυμο αρχαιολογικό χώρο.

Μέσα από τα εκθέματά του, που προέρχονται από ανασκαφές της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, της Αρχαιολογικής Εταιρείας, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής, επιχειρεί να παρουσιάσει την ιστορική διαδρομή των Φιλίππων, πόλης συνδεδεμένης με ιστορικές προσωπικότητες, όπως ο Φίλιππος Β', ο Οκταβιανός Αύγουστος και ο Απόστολος Παύλος, από την ίδρυσή της (4ος αι. π.Χ.) ως την ερήμωσή της (14ος αι. μ.Χ.).

Η έκθεση διαρθρώνεται σε δύο μεγάλες χρονολογικές ενότητες. Στο ισόγειο του κτηρίου, μετά από μια σύντομη αναφορά στο νεολιθικό οικισμό που αναπτύχθηκε στην περιοχή, παρουσιάζονται οι Φίλιπποι των ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων και φωτίζονται πτυχές του δημόσιου και ιδιωτικού βίου, καθώς και της θρησκευτικής ζωής των κατοίκων τους. Εκτίθενται, μεταξύ άλλων, νομίσματα, αγγεία και ειδώλια, ανάγλυφα, επιγραφές και αγάλματα, καθώς και τμήματα ψηφιδωτού δαπέδου. Ο όροφος είναι αφιερωμένος στη χριστιανική πόλη, από τον 4ο ως το 14ο αιώνα. Αρχιτεκτονικά μέλη από μεγάλες παλαιοχριστιανικές βασιλικές, λειτουργικά σκεύη, επιγραφές και μικροαντικείμενα απηχούν την εξέλιξη των Φιλίππων σε κέντρο χριστιανικής λατρείας, μετά την ίδρυση εκεί, από τον Απόστολο Παύλο, της πρώτης χριστιανικής Εκκλησίας στην Ευρώπη.

Αρχαιολογικό Μουσείο Θάσου

Λιμένας Θάσου, 640 04 Θάσος

☎ +30 2593022180 📠 +30 2593058131 🌐 ihpka@culture.gr

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Θάσου, που βρίσκεται στη σύγχρονη πρωτεύουσα του νησιού, δίπλα στο χώρο της αρχαίας αγοράς, κτίστηκε το 1935, για να στεγάσει τα πολλά και σημαντικά ευρήματα που είχαν έρθει στο φως ήδη από τα τέλη του 19ου αιώνα. Σήμερα, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών επέκτασής του, επιχειρεί, μέσα από τη νέα μόνιμη έκθεσή του, να παρουσιάσει την ιστορική διαδρομή του νησιού, που υπήρξε σημαντικό κέντρο του βορειοαιγαίου χώρου κατά την αρχαιότητα.

Στο παλιό κτήριο του Μουσείου παρουσιάζονται ευρήματα προϊστορικής περιόδου, που προέρχονται από διάφορες θέσεις. Στις αίθουσες της νέας πτέρυγας η χρονολογική και η θεματική αφήγηση συνυπάρχουν. Ο επισκέπτης παρακολουθεί την πορεία της πόλης της Θάσου μέσα στο χρόνο, από την εγκατάσταση εκεί των πρώτων αποίκων από την Πάρο (περ. 680 π.Χ.) ως και τη βυζαντινή εποχή (15ος αι.). Παράλληλα, μπορεί να επικεντρώσει το ενδιαφέρον του σε επιμέρους πτυχές της ζωής στην αρχαία πόλη-κράτος: οι καθημερινές δραστηριότητες και η οικονομική ζωή, οι λατρευτικές συνήθειες και η θρησκευτική ζωή, η νεκρόπολη και οι τέχνες παρουσιάζονται σε αντίστοιχες ενότητες.

Τα ευρήματα του Μουσείου προέρχονται από τις ανασκαφές που ξεκίνησαν συστηματικά στο νησί το 1911 και συνεχίζονται ως τις μέρες μας, τόσο από την Αρχαιολογική Υπηρεσία, όσο και από τη Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή.

Στην Καστοριά, πόλη με εμφανή τα σημάδια του Βυζαντινού παρελθόντος της, λειτουργεί από το 1989 Βυζαντινό Μουσείο. Στεγάζεται σε σύγχρονο κτήριο, που βρίσκεται στην κορυφή του λόφου της Βυζαντινής ακρόπολης, και φιλοξενεί μια πλούσια και εξαιρετικά σημαντική συλλογή φορητών εικόνων, που προέρχονται από τους Βυζαντινούς και μεταβυζαντινούς ναούς της πόλης και ανήκουν σε ποικίλους εικονογραφικούς τύπους και τεχνοτροπίες.

Στις συλλογές του Μουσείου περιλαμβάνονται επίσης αρχιτεκτονικά γλυπτά από διάφορες περιοχές του νομού Καστοριάς, αποτοιχισμένες τοιχογραφίες από ναούς και αρχοντικά της πόλης, παλαιοχριστιανικά ψηφιδωτά δάπεδα, καθώς και νομίσματα, κεραμικά και ξυλόγλυπτα.

Σήμερα στο Μουσείο εκτίθεται μόνο ένα μικρό αλλά αντιπροσωπευτικό δείγμα εικόνων, που χρονολογούνται από το β' μισό του 12ου ως και το 17ο αιώνα. Μέσα από την έκθεση αυτή ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να γνωρίσει την καλλιτεχνική φυσιογνωμία της Καστοριάς, τους ζωγράφους και τα τοπικά εργαστήρια, αλλά και τις επαφές τους, καθώς και τις επιδράσεις που δέχθηκαν από τα καλλιτεχνικά κέντρα της εποχής (Κωνσταντινούπολη, Θεσσαλονίκη, Βέροια, Κρήτη).

Αρχαιολογική Συλλογή Λιμναίου Νεολιθικού Οικισμού Δισπηλιού

520 57 Δισπηλιό

☎ +30 2467085332 📠 +30 2467089147 ✉ kthepka@culture.gr

Στο Δισπηλιό Καστοριάς έχουν έρθει στο φως λείψανα σημαντικού πασσαλόπηκτου λιμναίου οικισμού, ο οποίος τοποθετείται στη νεολιθική περίοδο (6000-4000 π.Χ.). Ο οικισμός ανασκάπτεται και ερευνάται συστηματικά από το 1992, αποκαλύπτοντας ενδιαφέροντα στοιχεία για τη ζωή και τον πολιτισμό των κατοίκων του.

Σήμερα, σε μικρή απόσταση από την ανασκαφή, στην άκρη της λίμνης της Καστοριάς, οκτώ πηλόκτιστες καλύβες σε φυσικό μέγεθος αναπαριστούν εν μέρει τον οικισμό. Κάποιες από αυτές στηρίζονται σε πλατφόρμες που ακουμπούν σε πασσάλους στερεωμένους στο βυθό της λίμνης, ενώ κάποιες άλλες διαθέτουν φούρνους, πηγάδια και οικοσκευή, δίνοντας στον επισκέπτη μια σαφή εικόνα της καθημερινότητας των ανθρώπων που έζησαν εκεί.

Παράλληλα, σε κτήριο το οποίο καλύπτει κυρίως τις ανάγκες αποθήκευσης και μελέτης του αρχαιολογικού υλικού, λειτουργεί μικρή επισκέψιμη συλλογή. Εκτίθενται 97 λίθινα εργαλεία, μία αγνύθα και δύο τμήματα πασσάλων, που προέρχονται από παλαιότερες έρευνες, καθώς και μικρό τμήμα των ευρημάτων των πρόσφατων ανασκαφών (κυρίως αγγεία και εργαλεία).

Αρχαιολογικό Μουσείο Κιλκίς

Ρεγκόκου και Ουτσκούνη γωνία, 611 00 Κιλκίς
☎ +30 2341022477 📠 +30 2341075394 ✉ istepka@culture.gr

Το Μουσείο ιδρύθηκε το 1970 και φιλοξενεί ευρήματα που προέρχονται από τις ανασκαφές στην περιοχή. Η έκθεση, που αναπτύσσεται σε δύο αίθουσες και στον προθάλαμο του κτηρίου, οργανώνεται κατά χρονολογικές ενότητες και ανασκαφικά σύνολα.

Στον προθάλαμο εκτίθενται ευρήματα προερχόμενα από γνωστές αρχαιολογικές θέσεις της νεολιθικής περιόδου (6800-3200 π.Χ.) και της πρώιμης εποχής του Σιδήρου (1050-700 π.Χ.). Εντυπωσιακή είναι η συλλογή των χάλκινων κοσμημάτων.

Η δεύτερη αίθουσα περιλαμβάνει ανασκαφικά ευρήματα από το νεκροταφείο της εποχής του Σιδήρου στον οικισμό του Παλιού Γυναικόκαστρου. Ενδιαφέρουσα είναι η αναπαράσταση του τρόπου χρήσης των τεφροδόχων αγγείων (αγγείων στα οποία τοποθετούσαν τη στάχτη των νεκρών, μετά την αποτέφρωσή τους). Η τρίτη αίθουσα περιλαμβάνει ευρήματα των ιστορικών χρόνων (900 π.Χ.-324 μ.Χ.), γλυπτά, αγγεία, κοσμήματα, πολεμικά εξαρτήματα, ταφικά κτερίσματα και αντικείμενα της καθημερινής ζωής. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στις πόλεις της Ευρωπού και του Παλατιανού. Μέσα από τα ευρήματά τους παρουσιάζεται η ιστορική διαδρομή των πόλεων αυτών και η οργάνωση του δημόσιου και ιδιωτικού βίου. Τα πιο εντυπωσιακά εκθέματα αυτής της αίθουσας είναι ο κούρος (τέλος 6ου αι. π.Χ.) και η επιτύμβια στήλη της Ευρωπού, τα τέσσερα αγάλματα που κοσμούσαν ηρώο (μνημείο αφιερωμένο σε αφηρωσμένο νεκρό) που αποκαλύφθηκε στο Παλατιανό (2ος αι. μ.Χ.), το άγαλμα του θεού Διονύσου από την ίδια περιοχή, καθώς και τα αγάλματα των θεών Απόλλωνα, από το Μικρό Δάσος, και Αφροδίτης, από το Χωρύγι.

Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής

500 04 Αιανή

☎ +30 2461098800-1 📠 +30 2461098800-1 ✉ lepka@culture.gr

N. ΚΟΖΑΝΗΣ

Στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής, το οποίο στεγάζεται σε σύγχρονο κτήριο, σκιαγραφείται η φυσιογνωμία της αρχαίας Αιανής και της ευρύτερης περιοχής της και παρουσιάζεται η ιστορική τους εξέλιξη, από τα προϊστορικά ως και τα ρωμαϊκά χρόνια. Η Αιανή υπήρξε πρωτεύουσα της Ελμιώτιδας, ενός από τα ελληνικά βασίλεια που αποτελούσαν την Άνω Μακεδονία της αρχαιότητας.

Πέραν των αντικειμένων που προέρχονται από την Αιανή και την περιοχή της, το Μουσείο περιλαμβάνει στις συλλογές του ευρήματα από ολόκληρο το νομό Κοζάνης, τα οποία ήρθαν στο φως κατά την εκτέλεση μεγάλων δημόσιων έργων.

Σήμερα επισκέψιμες είναι μόνο δύο αίθουσες. Στην αίθουσα Α προβάλλεται η ιστορική ταυτότητα της Αιανής και της Ελμιώτιδας και παρουσιάζονται προϊστορικά ευρήματα (6700-1100 π.Χ.). Ιδιαίτερης σημασίας είναι τα αντικείμενα που ανάγονται στην ύστερη εποχή του Χαλκού (1600-1100 π.Χ.), στα οποία αποτυπώνεται η εγκατάσταση των δωρικών-μακεδονικών φύλων και η παρουσία Μυκηναίων στην περιοχή. Στην αίθουσα Β εκτίθενται ευρήματα αρχαϊκών, κλασικών και ελληνιστικών χρόνων, προερχόμενα από δημόσια κτήρια και κατοικίες της αρχαίας Αιανής. Μέσω αυτών, ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να γνωρίσει την οικιστική οργάνωση και την πολιτική ανάπτυξη της πόλης ήδη από τον 6ο αιώνα π.Χ.

Μέσα στο 2009 η μόνιμη έκθεση του Μουσείου θα αναπτυχθεί και στις υπόλοιπες αίθουσες και θα είναι αφιερωμένη στο δημόσιο και ιδιωτικό βίο, στα νεκροταφεία, καθώς και στην πλαστική και τη μεταλλοτεχνία που αναπτύχθηκαν στην περιοχή.

Η Πέλλα ήταν η σημαντικότερη πόλη του Μακεδονικού κράτους από τις αρχές του 4ου αιώνα π.Χ., όταν ο βασιλιάς Αρχέλαος αποφάσισε, για στρατηγικούς λόγους, να μεταφέρει εκεί την πρωτεύουσα του διευρυμένου βασιλείου του, που ως τότε βρισκόταν στις Αιγές. Με έδρα την πόλη αυτή ξεκίνησε η κυριαρχία του Φιλίππου Β' στην υπόλοιπη Ελλάδα και από εδώ ο Μέγας Αλέξανδρος ξεκίνησε για την εκστρατεία του στην Ανατολή. Εικόνα για τη σπουδαιότητα της πόλης και τη μεγάλη της ακμή μπορεί να διαμορφώσει ο επισκέπτης με την περιήγησή του στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Πέλλας, που είναι άμεσα συνδεδεμένο με τον αρχαιολογικό χώρο της και στο οποίο προβάλλονται τα εντυπωσιακά αρχαιολογικά της κατάλοιπα.

Το Μουσείο στεγάζεται σε κτίσμα εντός του αρχαιολογικού χώρου, το οποίο προοριζόταν αρχικά να λειτουργήσει ως τουριστικό περίπτερο. Η μόνιμη έκθεσή του καλύπτει την περίοδο από τους νεολιθικούς (6600-3200 π.Χ.) ως τους ρωμαϊκούς χρόνους (30 π.Χ.-324 μ.Χ.). Περιλαμβάνει ευρήματα από την αρχαία αγορά της πόλης, τις ιδιωτικές οικίες, τα ιερά και τα νεκροταφεία της, αλλά και ευρήματα από προϊστορικούς οικισμούς και νεκροταφεία της ευρύτερης περιοχής. Σημαντικότερο έκθεμα του Μουσείου είναι τα περίφημα ψηφιδωτά δάπεδα που κοσμούσαν τα σπίτια των εύπορων κατοίκων της Πέλλας (τέλη 4ου αι. π.Χ.).

Οι εκθεσιακές ενότητες διατάσσονται με τρόπο που επιτρέπει το συσχετισμό τους με τις ανασκαφές οι οποίες πραγματοποιούνται στον αρχαιολογικό χώρο.

